

انتخاب مقدماتی ژنوتیپ های جمع آوری شده گردو از مناطق مختلف استان کرمانشاه

ارسلان احمدی، ابوالحسن حاجی امیری، عیسی ارچی

کارشناس ارشد سازمان جهاد کشاورزی کرمانشاه و

اعضای هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه

کار شناسایی و بررسی ژنوتیپ‌های گردو به منظور انتخاب ژنوتیپ‌های برتر و تکثیر رویشی آن‌ها در استان کرمانشاه در دو مرحله زمانی انجام گردید. به طوری که در مرحله اول طی یک دوره سه ساله ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۸ تعداد ۷۸ ژنوتیپ گردو از ۸ شهرستان استان کرمانشاه پلاک کوبی و جمع‌آوری شدند. در انتخاب مقدماتی از آن‌ها تعداد ۴۳ ژنوتیپ از لحاظ ۵ صفت اصلی مانند وزن دانه بیشتر از ۱۵/۵ گرم، وزن مغز بیشتر از ۶/۵ گرم، درصد مغز بیشتر از ۵۵٪، میزان باروری جانبی و خوشه‌ای بودن میوه همچنین دیربرگ دهی مورد بررسی قرار گرفتند. ۱ ژنوتیپ با دارا بودن سه صفت، ۱۳ ژنوتیپ با دارا بودن ۲ صفت و ۲۹ ژنوتیپ با دارا بودن ۱ صفت انتخاب و معرفی شدند. در مرحله دوم سال ۱۳۸۵ نیز کار شناسایی و جمع‌آوری ۷۰ ژنوتیپ گردو از ۸ شهرستان استان کرمانشاه انجام گردید. در انتخاب مقدماتی از آن‌ها ۲۴ ژنوتیپ میزان چربی، پروتئین همچنین ۱۱ عناصر غذایی موجود از آن‌ها بر اساس روشهای مرسوم آزمایشگاهی اندازه‌گیری شدند. ارزیابی بر اساس ۵ صفت اصلی مانند میزان باروری (جانبی)، درصد مغز بالای ۵۰ درصد، وزن مغز و دانه بالای ۱۲ گرم همچنین عملکرد در درخت انجام گردید. در مرحله نیمه نهایی ۸ ژنوتیپ با شماره‌های PA30، PA9، H11، KA16، KA11، SO4، SA7 و SO5 بر اساس ۵ صفت اصلی اندازه‌گیری شده

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

انتخاب شدند. کمترین و بیشترین درصد چربی در نمونه‌ها از ۵۶ تا ۶۸ درصد و میزان پروتئین از ۶/۷ تا ۱۶/۳ متغیر بود.